

A mánudagskvöld átti að frumsýna kvíkmyndina um Brekkukotsanná í sjónvarpinu eins og kunnugt er. Því hefur nú fyrirvaraust verið frestah og er ekki ákveðið hvænær myndin verður sýnd hér á landi. — A

menningarsíðu er viðtal við Rolf Hådrich, leikstjóra kvíkmyndarinnar, þar sem hann gefur íslenzkum teknimönnum sjónvarps góða einkunn, en er minna hiffin af skiptum sínum við yfirmenn sjónvarpsins.

Frumsýningin mun verða 12. febrúar, a.m.k. er stefnt að því. Jón Þórarinsson, dagskrástjóri, er farinn til Hamborgar á frumsýninguna, sem áttí að verða í kvöld, en ekki er ljóst hvort að henni verður.

— SJÁ BLS. 7

„Trúi, að talsvert verði eftir af bænum“
— segir Sigurður Þórarinsson

„Eg er ekkert bjartsýnn á þetta gos persónulega, sagði Sigurður Þórarinsson, jardfræðingur í morgun. „Aubvit- að haldar með i vonina í lengstu lög, en ekki held ég, að Vestmannaeyjar verði með i spilini í pessari vetrarútgörð.“

Eg tel þó, að möguleikar hljóti að vera á að byggja upp aftur. Þótt höfnið fær, mætti byggja nyja höfn. Eg trúi því, að talsvert verði eftir af bænum, þegar þessum óskopum lýkur.

Gosíð gengur nokkuð nornalt, eins og edlilegast er um slik gos. Það gæti haldið áfram með þessum hætti um hríð, kannski eittkvíð dregið úr því, en varla unnt að spá um það, segir Sigurður. —HH

Margir vilja fá Eyjamenn í vinnu

Mjög margir hafa orðið til að bjóða Vestmannaeyjum vinnu hér á meginlandinu, en sem vonlegt er, hafa fáir enn byrjab að leita sér að starfi. Fólk er hvorki búið að koma sér fyrir ennpá, né hefur það gefið upp alla von um að komast heim brálega.

Vinnumáðun hefur enn ekki verið opnuð, en að sögn þeirra Jónasar Guðmundssonar og Garðars Júlíussonar, sem voru að vinna í Hafnarbúnum í morgun, þá hefur verið hringt viðsverg að af landinu og ýmsir aðilar falast eftir Eyjabúnum til vinnu.

„Fólk er ekki komið i samband ennpá, held ég,“ sagði Jónas. „Það er ennpá að áttá sig á ástandinu og sjá til hvort ekki rætist úr hlutunum. Það verður líklega ekki fyrir en eftir næstu helgi, að fólk fer að lita í kringum sig eftir atvinnu.“ —LÓ

Svíar leggja lið
— safna fé til
styrktar Vestmannaeyingum

Svenska dagblaðið Göteborgs-Posten hóf í gær söfnun til styrktar Vestmannaeyingum. Þetta blað mun vera stærsta dagblað Svíþjóðar utan Stokkhólms, með upplag nálegt hálfri milljón.

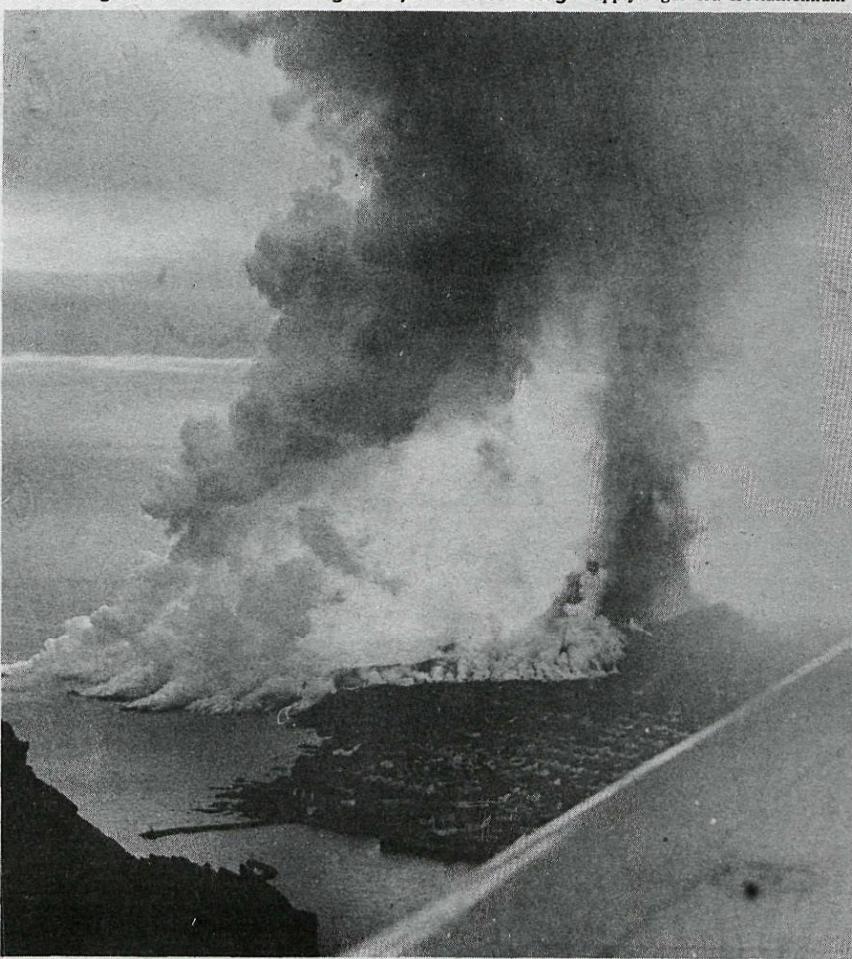
Að sögn Axels Miltander, hjá Göteborgs-Posten, varð strax mjög mikil hreyfing í sambandi við söfnunina. Gamall maður kom í gær eftir að blaðið kom út, með 1000 krónur sánskar, sem er nálagt 20. þúsund íslenzkum. Síminn pagnaði varla á ritstjórnini vegna fólkis, sem hrindig til að sprýra nánar um söfnunina og tilkynna sín væntanlegu framlög. —LÓ

SAUTJÁN HÚS BRENNNA

— Ráðgert er að allir yfirgefi Heimaey upp úr hádeginu í dag nema björgunarmenn

Enn brenna hús í Eyjum. Nú síðast þríu fyrir vestan Suðurver svokallað. Öll fremur ný. Fimm voru brunni í gær, en í nót var að minnsta kosti vitað um eitt eða tvö, sem voru að brenna. Annars mun vera orðið illmöglilegt að gera hús ha fa nú orðið hrauni og eldi að bráð, en nefnd er falan 17.

Rétt fyrir hádegi fækki blaðið þær upplýsingar frá fréttamönnum í

Gosstrókurninn og mökkurinn voru tignarlegir í veðurbliðunni eftir birtingu í morgun. Mynd þessa tók Bjarneleifur kl. 11 í morgun..

AÐSTOÐUM EKKI VIÐ AÐ FLYTJA BURT ATVINNUTÆKI

— segir Magnús Magnússon, bæjarstjóri í Eyjum. Stefnt að því að bæjarlífð verði sem næst óbreytt, þegar gosinu lýkur.

Nei, eg er alls ekki svo svart-sýn að eg telji hættu á því, að byggð leggist að í Eyjum. Þvert að móti leggjum við nū höfuðáherzlu að það, að líflið geti hafist hér að krafti um leið og gosíð hættir, eða jafnvel fyrr, sagði Magnús Magnússon bæjarstjóri Vestmannaeyja viðtali við Vísir í morgun.

Magnús sagði, að samþykkt hefði verið í bæjarstjórn Vestmannaeyja, að studla ekki að því að menn flytta atvinnutæki, vélar

og annað frá Eyjum. Raddir hafa komið upp um það, að flytja eigi vélar og takí i burtu, sagði Magnús. Við getum aðvuitað ekki bannad þeim, sem eiga atvinnutæki, að flytja þau burtu, en okkar tækí verða ekki notuð í því skyni. Við munum gera það, sem í okkar valdist endur, til að koma í veg fyrir, að Vestmannaeyingar týnist uppi á meginlandinu.

Bannig aðlum við t.d. að reyna að koma því þannig fyrir, að bekjkajdeildir héðan verði sem mest

oskertar, þó að kennsla hefjist í þeim að höfuðborgarsvæðinu, sagði Magnús. Þá hefur komið fram, að útvegsbandur héðan leggja áherzu að það, að allir útvegsmenn fái fyrirgreiðslu eða enginn. I samningum sinum við frystihús í landi setja þeir þann fyrirvara, að þeir haldu til Eyja með aflanum um leið og verður fært.

Við ætlum að hafa fiskimjölsverksmiðjurnar og aðrar fiskivinnslustöðvar tilbúnar hérna,

Eyjum, að breytt hefði þannig um vindátt, að vikurinn leggur ekki eins yfir miðbænn.

Jardbútur puðuðu við að ryðja braut þeim blum, sem aka þeirri búslóð, sem menn fa að hafa með sér um borð í skipin. Og eins þurfti að vera hægt að aka nokkrum blumum niður að skipi sem flytti þá að stað til lands um klukkan eitt.

Vikurlagid er talid vera jafnfallid að gízka 30 til 40 sentimetrar upp í 1. metra háar hrúgrar þar sem hrunið hefur af húsbökum og þar sem að nær er gossstöðvunum.

Klumparnir, sem boritz hafa niður í baðin eru allt upp undir hnefastórir og ollu sársauka þegar þeir felli á axlir manna í nót.

Hinn gríbarlegi gufustrókur, sem jafnvel sást héðan úr höfuborginni, fer að stað þar sem hraunið rennur til norð-austurs út úr gígnum og úr gigipinu þar sem þa er.

Hraunið rennur hvergi, og stefnir hvergi, í átt að innsgilingunni, heldur leitar það öllu frekar til austurs.

Öhugnanlegan vikurstrók leggur yfir Helgafell og hrynnur úr mekkinum yfir efstu byggðina að Heimaey.

Útlitið var orðið mjög iskyggi-legt að miðnætti í nött og héldu þá margir af stað til lands. Síðan var ákveðið í morgun að allir, sem eftir væru, skyldu koma sér af eynni fyrir klukkun eitt. Adeins Hjálparsveitarmenn skyldu verða áfram en þeir eru um eitt-hundræd talsins.

Staðið var í flutningum fram á síðustu stundu. Kindur voru fluttar með flugvélum, en hús-búnaður niður í miðbænn. Var búið að flytja innbu hússanna í austurbænum og er það mest-megnis geymt í og við Fiskidjuverið, það sem síðast hefur verið flutt.

Að sögn fréttamannana í Eyjum er einstakt að virða fyrir sér Dalfellið, sem öðru hvoru er hvillt af snjó, en annarsvegar er svo hið nyja fjall, sem logar í og bollar, og sendir frá sér svarta vikurstróka.

Sannkallað land sýnishorna af veðri og náttúruöflum, Islandið okkar.

—EA/PJM

þannig að þær geti farið af stað um leið og það verður fart, sagði Magnús. Eftir því, sem lengra líður frá því að gosíð hófst, erim mun meiri likur eru á, að öskufallið minnki og er þa hugsanlegt að hefja fiskivnslu, þó að gosíð sé ekki hætt.

Magnús sagði, að númerið verið ákveðið að láta alla þá, sem ekki hafa bráðnaðsynlegum skyldustörfum að gegna, fara frá Eyjum. Seinna í dag er ætlunin að athuga, hvort unnt verði að leyfa fólk að koma og saekja bíla sina og smámuni. Hér var alls ekki líft í nött og hætt að því á ferðum, sagði Magnús.

—VJ

VÍSIR SPYR:

Þyrðir þú að fara til Vestmannaeyja eins og ástandið er núna, ef þú ættir erindi?

Eiríkur Stefán Eiríksson, nemi: Já, það mundi ég pora. Mig myndi langa til að fara þarna út og sjá. Það virðist ekki vera svo hættulegt þarna að það væri ekki hættulegt að senda fullraust fólk þangað til að vinna, en það mættu ekki vera nein gamalmenni.

Sigurjón Þórarinsson, rafvélvirki: Já, og ég hefði gaman af að fara þangað. Það ætti að senda meiri mannskap þarna út, því að mórgu þarf að sinna. Ég ált að rétt væri að vinna við sjávarafurðar þarna, því að höfnin gæti lokast og eins gæti komið eitrun í fiskinni.

Björg Valgeirsdóttir, starfsstúlka í Útvegsbanknum: Já, svo sannarlega. Ég hefði bara gaman af að fara þangað. Það mættu vera miklu fléira fólk þarna við, ýmis störf og mér finnst furdulegt að vera að hafa þána Reykvinga þegar nóg er af Vestmannaeyngum.

Olafsa Guðmundsdóttir, hús-móðir: Eg mundi ekki pora það, að visu er ekki svo mikil hætta eins og er, en það er aldrei að vita hváð gerist.

Þórir Sigurðsson, húsgagnasmíður: Eg hefði ekcert a móti því að fara. Mig mundi bara langa að komast sem fyrst. Ég ált að óhætt væri fyrir all að vera þarna, nema ef vera skyldi konur og börn.

Sigrún Einarsdóttir, húsmóðir: Það gæti vel verið. Ég vildi einnig mjög gjarnan fljúga yfir Eyjarnar.

NÚ Á KONAN AÐ VERA KVENLEG OG RÓMANTÍSK

Nokkrir frægstu tizku-kóngarnir sýndu fót þau,

Stuttur chiffon kvöldkjöll frá Valentínó fyrir vorir og sumaríð, er úr efni með áþryktum ljósum og bryddaður með blánum.

Nýja línan frá Valentínó var sýnd á tízkusýningunni í Róm, þann 19. janúar. Liturnir í kápunum, sem allar eru með beltti og úr ull, eru ljósir eða hvítir.

sem kvenfólkio að klæðast í vor og sumar í París nú í fyrradag.

Nú á kvenfólkio ekki lengur að ganga í buxum eða drögum, heldur kjóum. Tizkufrömuðurnir segja að konan eigi að vera kvenleg og rómantísk, klædd í léttu og þunna kjóla.

Tizku-kóngarnir Dior, Marc Bohan og Jean-Louis Scherrer, sýndu kjóla, sem mest eru eftir-tektarverðir fyrir hversu mjög áskornir þeir eru. Mun betta sennilega þvinga konur sem eru i vandræðum með vöxtinni til að gripa til einhverra róttakra aðgerða. Laus, við sjál sýst ekki í vor og sumartíkunni og því ekki er sem skylir lengur óþarfi kilum. Tizku-kóngarnir hafa þó synt skilning a þessu vandamáli kvennana, og reyna að bæta úr með lifstykjum, sem saumúð eru innan í kjólanu.

Neðri hluti kjólananna er í morgum tilfellum mikil felltur, en aðrir eru sléttir niður. Fótlæggir eiga að sjást, og er einn kjóll eftir Heinz Riva þannig, að annar fótleggrinn er alveg ber.

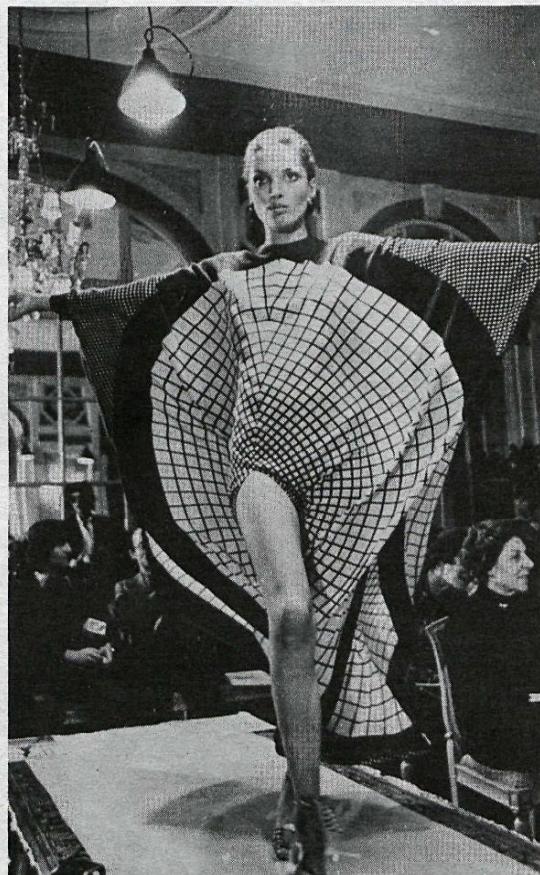
Kjólar Dior voru mjög lit-skruðugir, með breidum röndum eða stórum blómum. Dior sýndi lítið af buxum, en þær sem sýndar voru, eru eingöngu hugsabar fyrir fristundirnar. Voru þær mjög viðar með skærum litum.

Liturnir sem mest bar a, voru hvíti, rautt, bleikt og gult. Ítalíski tizku-kóngurinn Valentino, sýndi drappitaða dragt, en hún vakti mikla hrifningu. Ærmar dragtar innar eru mjög viðar niður að olniboga, en þengjast síðan. Flest fót Valentinos voru úr lettum efnum, svo sem chiffon. Einnig sýndi hann mikil fótum í ull.

Philippe Venet, sýndi mest síða

kvöldkjóla, en kjólar hans voru flestir svartir eða bleikir. En sér-grein hans eru kápur, og hann

sýndi mikil af óvenjulegum og falegum kápum fyrir vorið og sumarið.

Tizkuteknarinn svissneskættaði Heinz Riva, hefur hér gert kvöldkjól úr silksíða (poncho). Hún er ljósbleik og blá. Annar fótleggrinn skilin er óhlinn.

EKKI TÍMI VERKFALLA

Grandvar skrifar:

Flestir munu hafa verið sam-mála félagsmálaráðherra, er haft var eftir honum í sjónvarpinu í kvöld (miðvikudagskvöld), að nū væri ekki tím til verkfalla, og átti þá að sjálfssögu til verkfall-véstjóra hér á Reykjavíkursvæðinu, sem ógáði matvælabrigðum fyrir milljónir króna, svo og tog-arasjónum, sem nū hóta vinnum-stöðvinum. An tilits til stjórn-málavíðhorfa geta flestir fallið a

ummað Hannibals, en þetta eru nū einu sinni draugar þeir og vorur, sem hann og sjávarutvegsráðherra hafa sárt fram á undan-förnum árum, p.e. verkfalls-draugurinn, þegar þeir voru ekki í stjórn.

Ögur nái er það þeirra að kveða þessa drauga niður með hórkum og mun almenningur þar standa með þeim. Það ætti ekki að pola, að stéttir mamma hreinlega leiki sé að verkfallsbodunum í landinu, þegar eins er ástatt og nái er

og ekki aðeins vota hörmungar yfir íbúum eins bæjarfélags, heldur allra þjóðinni, sem aðvítat hlytur að verða að taka að sig stórar byrðar til þess, og ef landið að geta komið yfir þá örðug-leika, sem framundan eru og ef stjórnvöld geta ekki eða vilja þiggja böða aðstoð frá einni traustustu vinapjóð okkar, Bandaríkjum, sem voru fyrst allra þjóða, að vanda, til þess að bjóða aðstoð og votta samúð.)

Það er nefnilega engin lobna

Umgengni fullorðinna

Það er oft um það rætt að börn og unglungar okkar lands kunni ekki algengar umgengnisværur kurteisi þeikju þau ekki og frekjan sé þeirra ábalsmerki. Við þurum ekki að vera hissa. Sjálf gefum við hin fullorðnu þeim ekki gott fordæmi og mig fúrðar oft stórlægum framkoma fólkurs gagnvart børnum. Við má ekki gleyma að börnini eiga sömu kurteisi skilda og við ætlumst til að okkur sé sýnd, og hvar eiga þau að læra góða síði en við bregðumst. Kannast ekki allir t.d. við framkoma afgreiðslufólkis í hvers konar þjónustufyrirtækjum: verzlunum, bónum, opinberum stofnum, að ógleydmundum sundstöðum bæjarins, sem er sér-stakur kafla út af fyrir sig. Vissulega er margt afgarða lípurt og kann sitt.fag, en því miður er það í minnihluta hvað ég pekkti

til. Nylega voru börn við útburð eyðublaða og viða mættu þau stírfin og ólíblegheitum, sem setti þau úr fyrnvægi. Lá við að þau gefist upp við að snúa sér til fólkis til að fá naðurslegar upplýsingar, vegna þess að svörin voru pannig að helzt mætti skilja að þau voru komin til að trufla og raska ráð viðkomandi, sem heldur hefði átt að pakka þeim þá þjón-ustu, sem þau voru þarna að veita. Stundum verð ég vitni að furblegurinn ósvifni í garð barna, þá kunna þau ekki önnur ráð en að sýna sömu framkoma, eða að þegja og er þá stutt í tár hjá sagalæsingjanum. Ég hef ekki getað betur séð en að hinna fullorðni sé sigri hrósandi, ef honum finnst hann regluglega ná sér níðri að barninu með framkoma sinni. Við meggum ekki gleyma, að börn eru líka manneskjur, ef þau eiga við-

skipti við fullorðna er sjálfsgagt að syna þeim alla hinna sömu kurteisi og hinum fullorðnu. Óðru viði læra þau varla pá framkomu, sem okkur finnst æskan eigi að hafa.

Svanhildur Halldórsdóttir

Pophornið og stundaskráin

Vilmari Pétursson hringdi:

„Utvarpsþátturinn, Pophornið, nýtur vinsælda meðal okkar yngri, en það er einn ljóður á fyrirkomlaginu með hann.

Þátturinn er kl. 16.25, en það er óheppilegur timi fyrir skólafolk. Þeir, sem eru eftir hádegi í skólanum, missa af honum vegna fastra kennslustunda. Hinir, sem

komin ennþa, pött allt sé undir-búð til veiða, og þar getur brugði til beggja vona, og bezt að hugsa ekki þá hugsun til enda.

Það er krafð almennings, að þeir sem nú eru í verkfalli eigi skilyrðislaust að skikka til vinnum áfram án kauphákkunar, en segja upp ella — og þeir sem nú undirbúa verkfólk, og það kváðu vera nokkrar stéttir og ekki endilega af „láglaukanalanum,“ falli frá sílikum huginnýndum strax. Það mun enginn standa með þeim, en allir snúaði gegn þeim. Slikir hópar attu að standa uppi slyppir og eignalausrus eins og þúsundir mamma hér geru nu, þá væri þeim ekki verkfall í hug. Sjáum nū hvað ráðamenn verða stjórnsamir, þegar i nauðir rekur.

Beztí timinn held ég — ef þátturinn er miðaður við utvarps-hlustumur að skólaaldri — að væri upp úr klukkan 18.”

Ungfrú Reykjavík kjörin í gærkveldi:

HÚN ER Á LAUSU

„Kjánalegt að þurfa að sýna sig í sundbol,” segir Ungfrú Reykjavík. En prisar sig sæla fyrir að þurfa þó ekki að bera sundhetu með.....

Nú er ekkert að vanbúnaði: það er hægt að ráðast í framkvæmd aðalkeppni fegurðarsamkeppninnar og velja landinu fegurðardrottningu ársins 1973. Forkeppninni lauk í gærkveldi með því, að valdar voru þrjár fegurðardrottningar úr Reykjavík, en síður, sem varð númer eitt, Ásta Halldórsdóttir, hlaut titilinn Ungfrú Reykjavík.

Keppnini frá fram í Veitingahúsini við Lækjartægi að viðstöðnum atta til niuhundruð manns. Keppendum voru fimm og komu fram upp úr klukkan ellefu á öllum þrem hæðum hússins.

Síðan fengu gestir hússins ráðrún til að greiða atkvæði — og þegar þau atkvæði voru svo talin, reyndist vera aðeins tveggja atkvæða munur að þeim tveim, Astu og Kristjónu Olafsdóttur. Þegar talið var úr atkvæðakössunum af tveim neðri hæðunum voru þær jafnar, en við talningu úr síðasta kassanum komst Asta þessum tveim atkvæðum fráum.

Sú sem varð númer þrjú heitir Margrét Jónsdóttir og er við nám í Verzunarskólanum. Asta er við nám í Menntaskólanum við Hamrahlíð, en Kristjana vinnur að skrifstofustörfum. Hún hefur áður tekið þátt i keppni af þessu taginu, nefni lega um titilinn „Fulltrui ungu kynslóðarinnar 1970“.

„Eg er ekki tilbúin að ganga í gegnum slík óskóp sem fegurðarsamkeppni er að nýju,” sagði hún í viðtali við Visi. „Það var af fljótfærni, sem eg samþykkti áðan að taka þátt i þessari keppni.“

„Af herju eg er að þessu.“ svaraði Asta hins vegar spurningu. „Just to break out. Hafðu það eftir mér.“ Og Asta yppir öxlum.

Hún segist vera á lausu, píltar! —BJM

VERÐUR AÐ BJARGA ÞVÍ SEM BJARGAÐ VERÐUR

— segir Guðmundur Hermannsson

„Það er ekki spursmál, það þarf að senda sem mestan manna alfa og skip til að bjarga því sem bjargað verður,” sagði Guðmundur Hermannsson, aðstoðar-yfirlöggreglujónn við komuna til Reykjavíkur í gárdag, en hann hefur verið með mónumnum sínum í Eyjum undanfarin dagur við gælustörf ásamt kollegum í Eyjum.

„Eg held að Almannavarnaráð hafi ekki brugðið nógur skjótt við eftir að öllum vor bjargð, að gefa leyfi til að menn björgrubúi eiginum sínum eftir megin. Vitanlega þarf slíkt að gera skipulega, en það dugir ekki að hika, þetta þarf að gera strax og hægt er, eftir einn, two éða þríði dagar getur vikurregndi skollíð á og lokað öllum möguleikum að bjarga dýr-

mætum eigum fólkssins“.

Og í gærkvöldi for svo vikurregnið að dynja á bænum eins og kunnugt er, en eithvað slotaði í morgun, og e.t.v. gefst Eyjumónum og öðrum björgunar-mónum takfari til að að í meiri verðmæti áður en ver fer.

—JBP—

Er gígur að myndast við íþróttavöllinn?

Edda Andrésdóttir í Eyjum: Um kvöldumkvöldið í gær hafði gossvæðið verið afgirt og lögreglan stóð vörð um svæðid til þess, að engir kennst innfyrir nema þeir, sem nauðsynlega þurfaði að bjarga eiginum sínum.

Skammt frá gosstöðvunum — nánar tiltekið við íþróttavöll, sem stendur nálegt byggð, var talð að gæti farið að myndast gígur eða gos. Þar var reykur farinn að koma upp úr jörðinni á einum stað, en óvist var, hvort hanн staðaði af steini, sem fallið hafði

úr gosinu eða hvort þar var — sem áður segir — að myndast gígur.

I Dalfjall svonefndu var heitt vatn farið að skvettast úr 800 metra dýpru borholu, sem þar voru boruð á árunum 1968–69.

Menn frá Orkustofnuninni voru sendir til Eyja þegar gos hófst, og komust þeir að þeiri níðurstöðu, að hitinn hekkar um áttu gráður í vatninu við mælingar á solarhring. I gær hitnaði vatnini þó um eina gráðu á þremur timum. Hitastig vatnins var í gárdag

um 64 gráður en 61 gráða á 800 metra dýpi. Til þess að gos kæmst þar upp, þarf hitastig vatnins að vera um 170 til 180 gráður.

Vatnini tók að koma úr borholunni tapum sólarhring eftir að gosið hófst. Til þess að hindra að þar fari að gjosa verður að koma ventili fyrir í holunni. Ventili fannst þó ekki þegar til atti að taka, en menn frá Orkustofnuninni fóru frá Eyjum í gar til að leita að einum sílikum, og eru þeir væntanlegir til baka í dag.

Enn ekki vitað hvað olli hrapi botunnar

Enn mun ekkert hafa komið í ljós hvað orsakaði slysíð þegar bandarísk þota frá varnarliðinu fórst sí. Mánudag.

Potan, sem var af gerðinni F 102, var að koma úr elftirlitsflugi ásamt annarrí þotu af sömu gerð. Bilum minn hafa örðið í ráðiðækjum um þotunarrar og var hin potan að lóðsina hana inn til lendings. Það var kl. 18.19 á mánudaginn, að potan hrapiði í sjónum. Var þá strax hafin leit að flugmanninum. Slysíð var strax tilkynnt Slysa-varnarfelaginu, sem hafði strax samband við báta á Faxaflóan-

um, og voru þeir beðnir að aðstöða við leitina. Einnig voru flugvélar frá varnarliðinu á sýseimi yfir slysstabnum, og hentu að blysum til að lýsa upp svæðid.

Það var um kl. 23 um kvöldið, að báturnir Bjarni Olafsson fann kortamöppu úr flugvélanni. Mappan fannst 11 sjónum vestnorðvestur af Akranesi. Þá voru fengir bátar frá Akranesi til viðbótar til að taka þátt í leitinni. Skömmi seinni fannst hjálmur flugmannsins, en nafn flugmannsins stóð á hjálminum. Var hjálminnum þegar tekinn upp í þyrli, sem flutti hann með sér til Keflavíkur. Einnig fannst

gúmmibátur sem var í þotunni, en var hann óhreyfður með öllu. Ekkert fleira kom fram viðvilkjandi þotunni þessa nótt. Morguninn eftir voru flugvélar varnarliðsins að aðstöða við flutningana frá Eyjum, og var það ekki fyrr en upp úr hádegini, að þar hófu leit aftur. Þá fannst einnig brak úr þotunni og voru fengir bátar til að sækja þáð. Ekkert meira fannst eftir það og var því leit hætt um kvöldum.

Menn, sem voru að vinna við slippinni á Akranesi á mánudaginn, sögdust hafa séð bjartan blosa úti á Faxaflóa a milli kl. 18.15 og 18.20. —PM

Nei, Karl Einarsson griniti var ekki í höpi keppenda, en það var hann, sem kynnti þer fyrir áhorfendum og krýndi Ungfrú Reykjavík, sem situr sál með borðann fyrir framan hann, en við hljóð hennar situr Kristjana, sem varð númer tvö. Aftast standa Jónína Halldórsdóttir, Margrét Jónsdóttir og Hjörðis Skuladóttir.

Við látum ekki rífa sundur frystihúsin

— svo svartsýnir erum við ekki ennþá, segir forseti bæjarstjórnar.

„Við gerum aðvítad allt sem við getum aðvítum til að hjálpa bátunum að komast í gagnið, og þeir hafa verið að koma hérna af og til og na í nætur og annað, svo að þeir geti hafið veiðarnar,” sagði Sigríður Kristjánsson, forseti bæjarstjórnar í Vestmannaeyjum í sín til við Visi í gær.

„Það kemur ekki til greina að

hefta för báta, sem koma í þessum erindagjörðum,” hélt hann áfram. „Hitt er svo annað mál, að okkur finnust ekki koma til greina að fara að flytji taki úr fiskverkunarstöðvum hér. Við erum ekki örðin svo svartsýnir ennþá. Ædur en verður ráðist í nokkur þess konar stórvirkri, verður ástændið að hafa versnadi miðið frá því, sem nú er.” —LO

Sauðféð í Eyjum komið í hús Verður flutt til lands

Olli sauðféð í Eyjum hefur nú verið komið í hús nálegt flugvellinum og er féð að gjöf. Ætlunin er, að flugvél Fragflugs faril til Eyja og sækji féð nái um helgina.

Ætlunin var að fara til Eyja í dag og sækja féð, en vel Fragflugs atti að fara til Noregs, en seinkaði til Akureyri vegna snjó-komu. Kemur vélinn því ekki aftur frá Noregi fyrir en á laugardag eða sunnudag. Verður þá strax flogið til Eyja til að sækja þéð. Einnig eru eftir í Eyjum fimm

kálfar og verða þeir einnig fluttir með vélinni frá Eyjum.

Mikið er af hænsnum í Eyjum, en þeim hefur verið komið fyrir í sérstökum kössum, og verða hænsin flutt með skipi til lands.

Að sögn Asgeirs Hannesar Eirkissonar hjá Þýraverndunarsambandinu Íslands ófarið að slátrá nautgripunum í Eyjum, því það hefði verið hægt að flytja þá til lands með vel Fragflugs. —PM.

„Síðumúli“ lokað gæzlufangelsi fyrir unglunga

Nú hefur fangelsið í Síðumúla verið tekið í notkun til bráðabirgða sem gæzlu-fangelsi fyrir unglunga. I húsinu verður komið fyrir unglungum, sem talið er að þurfi að vera í gæzlu á meðan rannsókn fer fram á málum þeirra. Unglingarnir verða ekki í lokuðum klefum, heldur geta þeir gengið frjálsir um þau herbergi, sem til afnota eru.

Barna er um þrjú herbergi að ræða, sem áður voru varðstofur. Húsið heyrir undir stjórn upp-tökumheimilisins í Kópavogi og mun gegna sama hlutverki og heimilið gegndi áður en því var breytt í númerandi form, p.e.a.s. í opíð heimili.

„Síðumúlinn“ mun aðeins gegna þessu hlutverki þar til önnur lausnir fundin. Lokad gæzlu-hús hefur vantað að undanförnu, og hefur örðið að láta unglunga, sem gerzt hafa sekir um eitthvert afbrot, lausa aftur svo til strax og þeir hafa verið teknir. I framtíðinni er ætlunin, að „Síðumúlinn“ verði kvennafangelsi og fyrir gæzluvarðhaldsfanga.

—PM

VÍSIR

Útgefandi: Reykjaprent hf.
 Framkvæmdastjóri: Sveinn R. Eyjólfsson
 Ritstjóri: Jónas Kristjánsson
 Fréttastjóri: Jón Birgir Pétursson
 Ritstjórfarfulltrúi: Valdimar H. Jóhannesson
 Auglysingastjóri: Skúli G. Jóhannesson
 Auglysingar: Hverfisgötu 32. Simar 11660 86611
 Algreiðsla: Hverfisgötu 32. Simi 86611
 Ritstjórn: Síbumúla 14. Simi 86611 (7. inur)

Askriftargjald kr. 225 á mánuði innanlands
 í lausasolu kr. 15.00 eintakið.
 Bláðaprent hf.

Enn er tjónið lítið

Fiskifræðingar telja, að loðnan fari ekki að veiðast að gagni fyrir en um mánaðamótin. Þá má búast við, að þeir bátar og áhafnir frá Vestmannaeyjum, sem höfðu búið sig út á loðnu, verði til i tuskioð. Sem betur fer virðist sem unnt verði að útvega þessum bátum löndunaraðstöðu.

Svipað er að segja um vetrarvertiðina. Fyrstu athuganir benda til þess, að veita megi þorra bátaflota Eyjamanna aðstöðu i höfnum á Reykjanesvæðinu, frá Þorlákshöfn til Reykjavíkur. Má því búast við, að róðrar á Eyjabátum hefjist strax upp úr helginni.

Enn er eftir feikilegt starf við að skipuleggja atvinnu landfólks úr Vestmannaeyjum. Þar þarf að tengja saman vinnu i fiskvinnslustöðvum og þjónustustöðvum sjávarútvegsins annars vegar og hins vegar húsnaðismöguleika fyrir heilar fjölskyldur, möguleika á skólagöngu og til barnagæzlu. En ekki er ástæða til að efst um, að bessi skipulagning geti borið töluberðan árangur á örfáum dögum, ef tekið er til óspilltra málanna.

Það eru því ekki horfur á, að Vestmannaeyingar verði lengi tekjulausir. Samfélagið mun því ekki hafa gifurlegan kostnað af þeim þætti vandamálsins. Ef vel gengur, verður það aðeins einnar eða tveggja vikna tekjutap, sem brúa þarf. Sé lítið til þjóðarbúsins i heild er ljóst, að tekjutap Eyjamanна veldur aðeins óverulegri rýrnun þjóðar-tekna, mun minni rýrnun en nemur eðlilegri aukningu milli ára.

Vitanlega er þar með ekki öll sagan sögð. Þótt bjóðartekjurnar minnki ekki milli ára af völdum gossins í Heimaey, hefur samfélagið af því mikil útgjöld. Kostnaðurinn við flutninga á landi og sjó, björgunarstörf og annað slikt er töluberður, en samt ekki meiri en svo, að þjóðfélagið ber hann með léttum leik.

Langsamlega alvarlegasti þáttur dæmisins er það eignatjón, sem verða kann i Vestmannaeyjum. Ef kaupstaðurinn grefst í ösku ogvikur, er hætt við að tjónið á eignum fari fljótt að skipta milljörðum. Húsbúnaður eybileggst og hús verða fyrir skemmdum. Það, sem menn óttast langheltz er, að hraun eða önnur gosefni loki höfninni, því að þá kann að bresta grundvöll þess, að aftur verði hægt að taka upp þráðinn i atvinnulifi Vestmannaeyja.

Enn sem komið er nemur eignatjónið í Eyjum að eins fáum tugum milljóna. Ef eldgosið fer að hjaðna úr þessu eða hagar sér á þann hátt, að höfnin lokast ekki, verður aftur að einhverjum tíma liðnum hægt að nýta að nýjan leik eignirnar í Eyjum. Ef sú verður brúnun, hefur samfélagið sloppið fjárhagslega ákaflega vel frá þessu hættulega gosi.

Eins og málín standa nú getur samfélagið borið með léttum leik það tekjutap, sem orðið hefur, þann kostnað, sem orðinn er, og það eignatjón, sem orðið hefur.

Eina óbærilega byrðin er eignatjónið, sem fylgja mundi í kjölfar varanlegrar lokunar hafnarinnar í Eyjum. Þar með mundu allar fastar eignir í kaupstaðnum verða verðlausar í einu vettangi. En það er engan veginn enn ljóst, að svo muní fara. Við skulum bvi ekki byrja strax að barma okkur um of, meðan við höfum enn von um að sleppa fjárhagslega jafn vel úr hildarleiknum og Eyjamenn sluppu vel í land nöttina fyrstu.

VIÐNÁM

Gosið í Vestmannaeyjum hefur fram til þessa markað mest af mör gum ótrúlega heppilegum til viljunum. Sprungan rífaði þar sem hún gerði minnst tjón, braunið hefur runnið í sjó út, vindatt verið hagstæð, það er eitt kraftaverkið að landsynningurinn skuli ekki vera í Vestmannaeyjum, og loks vildi svö heppilega til fyrir fraga og rómaða mannflutninga, að allur bátaflotinn skyldi vera í höfin, en hann gat langleidin rúmað alla Íbúra. Margt fleira leystist sjálfkrafa, svo sem hinar undraverðu móttökur flóttafólkins í Rvk. Það hefur verið rómað, hve stjórn Almannavarnar hafi tekizt vel. Ráðið kom saman í skyndi og stjórnunarkerfi þess far fliðt i gang. Viss atriði einkum á svíði eftirlits, flutninga og móttöku gengu einstaklega snurðuða. Vegna stjórnsemi ráðsins var fjölmenn löggregluði sent fljótt til Eyja, strætisvarnar og eftirlitslið til Þorlákshafnar, stövvubrufun forvitinni og gestrismottóku fyrir flóttafólkii strax komið á í Reykjavík. Í þessum atriðum öllum höfðu Almannavarnir komið fram með fjarþískum og heildaryfir-sýn. En þó er varla hægt að segja að í þessum aðgerðum komi fram sérstakur framtaksvali. Þær eru allar þess eðlis að þer hefur verið framkvæmdar sjálfkrafa, skip hefðu steft til Eyja, floti Eyjamanna sigt úr höfin, lögregla verið send þangað og umferðartakmörkunum komið upp, jafnvel hefði sjálfkrafa verið óhjákvæmilegt að taka Rvk-strætisvagnana, þó engar Almannavarnir hefðu verið til. En skipulagið allt gengið stírdara með meiri bið, erfðileikum og þjáningum fyrir flóttafólkii.

Að öðrum svíðum hafa Almannavarnir minna látið að sér kveða, þar sem troða hefði purit nýjan brautir í varnaðar-gerðum og taka ákvárbanið sem hefði kostað ábyrgð. Það var lítið leitad fyrir sér, hvad fleira hefði mætt framkvæma en að senda lögreglu til að standa vörð. Það sem mest skorti og skortir enn má túka með eindu orði, — það vantaði viðnám. Allar aðgerðir í sambandi við eldgosið hafa einkennt af sérstökum viðnámsleysi, uppgjör móti krafti náttúraflanna. Manflötinn frá Eyjum, hversu fljótt og vel sem hann var framkvæmdur sýndi í rauninni aðeins algera uppgjör. Allt björgunarstarf hefur borið svip af þessari uppgjör og flóttu. Eftir að allir Íbúar eru fljótt með eindu orði, sem hafa brunnin höfnin er opin, vatnsleiðslur og rafleiðsla enn óskemmd, símasamband óskert. Það er að visu söt og aska á götum, en væri ekki jafnvel hægt að byrja á jafr tilganglausum verki og að sópa göturnar, þó það yrði ekki til annars að reisa viðnámsvílljan? Jafnvel frystihúsin standa þarna óreyfis? Hver

veiðarfæri, bjarga luxusbilunum sinum, eftir fylgia kannski flutningar á húsmunum og atvinnutekjum. Það er verið að leggji Vestmannaeyjar í eyði, þessar ïslandsgrænu eyjar eru vegna viðnámsleysis að breytast í nýjar Hornstrandir.

Nú verð ég að taka fram, að ég ætla mér nái ekki að fara að spila innan stóran karl. Nei samfara djúpri samúl til fólk eins, verð ég að atvirkunna að ef ég hefði búið sjálfur í einhverju húsmánum við Kirkjubæ, þá hefði ég orðið allra manna hræddastur og hláupið með konu og börn á nærbuxunum beina leid niður í mótorbáttinum Gideon eða Halkion. Og ég dreg heldur ekki úr þeim ábyrgðarhluta að láta þúsundir manna dveljast í eyjunum skelfingu lostin, með ábyrgðinni af því að imynda sér að ný eldgjá kynni að myndast einhvers staðar um miðjan bæinn og gleypa hús og menn. En slika ábyrgð, hversu skelfileg sem hún er, verða forustumenn að kunna að taka. Til þess eru þeir forustumenn.

Við höfum aldrei kynnt hér að landi ógnum styrjala. En eldgosið í Eyjum ásamt þeim ráðstöfum sem geru þurfti, líklast hvad mest ógnvejkjandi styrjalarástandi. Þær þjóðir sem pekkji hafa styrjaldir skilja það betur en við að fyrsta boðorði að hættunnar stund er að byggja upp viðnám. Þær flýja ekki allir undir eins staði sem sprengjuárasir eru gerðar á, heldur skipuleggjir sig og snáust til varnar með öllum ráðum, öflugar björgunar- og vinnusveitir taka til starfa við að stöðva elda, forða frekara tjóni, hefja vísgerðir og atvinnulífi híð bráðasta aftur.

Menn segja kannski, að óliku sé saman að jafna, sprengjuárasum og stórkostlegum óvítóanlegum, náttúrulunum, sem allir standa magnbröta gegn. En er það vist, að ekkert frekara hafi mætt gera í Eyjum? Hefði ekki verið réttara að reyna að efta viðnámið?

Ein fyrra spurningin sem nágarr mann, er hvort fjöldflötinn frá Vestmannaeyjum hafi verið nauðsynlegur og hvort flóttamenksan kosti fólkis ekki enn meiri þjáningar og erfðileikar? Við sjáum nú, aðvuitað eftir, að ekkert verulegt hefur enn gerzt sem réttlæti flóttann. Það eru aðeins 5 eða 6 hús, sem hafa brunnin höfnin er opin, vatnsleiðslur og rafleiðsla enn óskemmd, símasamband óskert. Það er að visu söt og aska á götum, en væri ekki jafnvel hægt að byrja á jafr tilganglausum verki og að sópa göturnar, þó það yrði ekki til annars að reisa viðnámsvílljan? Jafnvel frystihúsin standa þarna óreyfis? Hver

hefur reynt það til ýrasta hvort hægt sé að vinna þar? Og væri ekki einhver bátur fáanlegur að koma með fyrra löbnuflann inn og setja braðsluna af stað. Þó það væri ekki til annars en að sýna, að Vestmannaeyingar ætla sér alls ekki að gefast upp fyrir en í fulla hnefana.

Enn hefur sem sagt ekkert gerzt, sem raunverulega hefur réttlætt allsherjarflóttann. En mig langar aðeins að víkja að nokkrum atriðum sem áttu þátt i að magna flóttann. Meginástæðan var að sjálfsgóðu ótti og skelfing sem greip um sig, margir þustu sjálfkrafa niður að höfin. Samfara þessu var óttinn og vanpekkinguin í myrkruin, hvad raunverulega væri að ske? Þó voru lík margir, sem ætluðu sér hvergi að fara, vissu það frá heimsóknum í Surtsey að hrástrauður rennur sjaldan með hraba fljóts. Kunnum hafa jafnvel tjáð mér að sennilega hefði meirihluti Eyjaskeggja hvergi farið, ef þeim hefðu ekki borizt gegnum útvarp beinár fyrirskipanir Almannavarnar um að illar ibúarinn ættu að hafa sig að burtr.

Mér sýnist, að þessi fyrirskipun hafi haft algeri órlitslaðri um him mikla flóttu. Óg mér finnst nú að þa hafi verið misráðið af Almannavörnum að gefa hana. Æg veit að visu að barna sitja þessir menn með hina stóru ábyrgð og sjá fyrir sér, hverni dóm þeir muni hljóta, ef Vestmannaeyjar sökkva allar í sér eba gapandi eldgjá myndast og gleypir byggðina. Að því leyti var fyrirskipun skiljanleg og manneg. En slika ábyrgð verða menn að þora að bera að hættustundum og þora að standa við þa frumskilydu að byggja upp viðnám.

Annadr atriði hafði ens frekari áhrif til að fullkomna flóttann. Þegar mör hús voru yfirgefin og mannlaus, óttudust forráðamenn gripdeildir og innbrot. Til að fjarlægja þá hættu voru gefnar enn strangari fyrirmáli um að allir yrðu að hafa sig á braut. Þessu hefði þó verið hægt að mæta með örðrum hætt, strangri og skipulegri varðgæzlu í hverju hverfi og gótu.

Máður skilur kíku hina manneg og tilfinningalegu hlið, þegar flótti var hafinn, að hver heimilisfáði vildi sjálfur fylgia eiginkonu og börnum í land, þá öryggist-flinningu sem fylgir því að öll fjölskyldan sé saman komin. Síkt hefði þó aldrei viðgengið með þjóðum sem vanar eru heimavörnum. Þar hefði viðnámið verið skipulagt með örðrum hætt, hjálparsveitir stofnadar til að hjálpa og flytja konur og börn, sjuklinga og gamallenna á brott, en verkfærum karlmönnum skipað í björgunar- og baráttuveitir. Þar hefði aldrei viðgengið að allt starfsfært líð ferri í burtu. Kannski segja menn að þar sé óliku saman að jafna, móti ægikrafti eldgoss megi mannaflid sin einskis. En er það vist að sv

sé? Hefur nokkuð á það reynt? I pessu gosi eins og óbrum, sjáum við, að hópar visindamanna koma a vettvang með allskyns mæltíki. Þeir framkvæma viðtækjar efnafraðilegar og edlisfraðilegar mælingar. EKKI skal dregin í efa visindalega gagnsemi aðgerðar þeirra. En að undanföru hafa örði svo mórg eldgos svo lærdomsrik og vel rannsókuð, að ekki eru örðnar miklar likur til að fleiri eldgos bæti neinum verulegum fróðleik við. Þeir segja líka að betta nýja gos sé visindalega óskop likt síðasta Heklugosi og síðasta Surtseyjargosini.

Það sem er nýtt við Heimajargosin er að stóri og blómlegri byggð er ógnað. Vega beirnar sérstökum abstöðum finnst mér gefið mál, að eldgosrannsóknir nū eigi að beinast inn á nýjar brautir, sem líka eru lang mikilvægastar og raunhafar, — hvaða ráðum se hægt að beita til að verja byggð eldgosi og hraunstraumum. Þetta ætti að vera aðalatriðið og það er svo stórkostlega mikilvægt fyrir þjóð sem býr í eldfjallalandi, að ekkert má til spara. Auðvitað mætir maður þá strax vantrú og þar að auki ekki nógur sterkr að þekkingarsvelli. En margar hugmyndir fljuga um hugann, — er hægt að sprengja gigbarma og hraunveggi til að ráða stefnu hraunstraums, er hægt að kæla hraunrennslí á viðsum stöðum með vatni til að mynda storkinn vegg, er hægt að reisa stálveggi eða hláða garða úr stórvönum grjóti og salla líkt og hafnargosum við Grindavík, myndi kannski þýða til öryggis að grafa djúpa skuru i slakkanum fyrir ofan byggðina til að sveigja hugsanlegan hraunstraum til hlíðar, og myndi e.t.v. þýða að senda dýpkunar-skip til að grafa hraunrennslí rauf eða farveg að hafsbrotti, sva sjörinn taki við meiru og rennslíð haldilengur áfram í austurátt, gæti hugsað að enn óflugri dýpkunarskip fengjist erlendis frá.

Það má vera að allt betta yrði kallað vonlaust því að verkmannanna séu svo óendenlega smá móti aðgistarð og veldi náttúruaflanna. En þessi miklu öfl standa stundum a einkennilegum skilum jafnvægistar og smáhreyting við skírðu eða hraunstraumi getur leyst margfalda kraft úr læðingi með hví að beina einum steini i vissa átt eða taka burt litla völum sem fyrir standur. Hvi ekki að reyna? Við sem höfum svo sjálfümlaðir verib að dást að því stundum hvílik risamannvirki séu framkvæmd með fullkomnu veltækni. Væri nú ekki nær að flytja stórvirkar grófur, krana, ytir og stórvaxna flutningakagga og birgörl af sprengiefnum til Eyja til að taka upp baráttu heldur en að flytja einkabilu í land til að halda áfram flóttanum.

Það hefur líka fengið á okkur, að sjá hvernig hraunsleiturnar hafa kastat lengar leiðir og kveikt í húsum og enginn porir að koma nærrí til slökkvistarfa af hraeslum við slettnurnar. En samt ekki hægt að finna einhver ráð við því, eru ekki til brynnvarðir vagnar sem bala jafnvel króftugustu sprengikulur við brynvörnina og yfir þá mætti það auk setja hlífóparkejur til að bera fram brunaslöngur og berjast við eldinn. Eru ekki jafnvel til skriðrekar a Keflavíkrungrugvelli sem nota mætti til þeirra hluða og taka upp vatnsþessur í stað fallbyssna í skotturnana.

Það er líklegt underlegt að ekkert skuli hafa verð leita til varnarliðsins á Keflavíkrunvell, einu skipulegu herflokksanna hér á landi, sem auk þess eru þjáfáðir til að flyja ekki undan hættum. Ætti það ekki að vera óhætt nuna pólitiskt begar þeir eru einmátt hættir að berjast í Vietnam. Þar eru auk þess menn þjáfáðir í notkun sprengifna og spurning hvort fallbyssur þeirra gætu ekki komið að gagni til að hafa órusláahrif á rennslu hrauns, er það tvínuman vitbíll hvorrr handar skuli renna.

Hér er kannski fávislega talad en það er skylda að reyna allt. Hér er ekki einungis um að reða að bjarga einu eða teimur húsum í Vestmannaeyjum, heldur upp að framtíðina að afla sér reynslu í hvað hægt sé að geri til að verja byggð gegn eldgosum. Eg gæti vel hugsað mér að dr. Sigurði Þórarinssyni sem unnið

Menningarmál

Rætt við Rolf Hädrich, leikstjóra Brekkukotsannals:

Ekki alltaf réttir menn á réttum stöðum

— Mér likaði sérstaklega vel að vinna meðunga fólkini, sem margt hefur frábæra hæfileika fyrir þetta starf. Það var ekki hægt að finna hjá því neinn rangan metnað eða hroka, það var aðeins blátt áfram og elskulegt. Mig langar mikilvægt fyrir þjóð sem býr í eldfjallalandi, að ekkert má til spara. Auðvitað mætir maður þá strax vantrú og þar að auki ekki nögur sterkr að þekkingarsvelli. En margar hugmyndir fljuga um hugann, — er hægt að sprengja gigbarma og hraunveggi til að ráða stefnu hraunstraums, er hægt að kæla hraunrennslí á viðsum stöðum með vatni til að mynda storkinn vegg, er hægt að reisa stálveggi eða hláða garða úr stórvönum grjóti og salla líkt og hafnargosum við Grindavík, myndi kannski þýða til öryggis að grafa djúpa skuru i slakkanum fyrir ofan byggðina til að sveigja hugsanlegan hraunstraum til hlíðar, og myndi e.t.v. þýða að senda dýpkunar-skip til að grafa hraunrennslí rauf eða farveg að hafsbrotti, sva sjörinn taki við meiru og rennslíð haldilengur áfram í austurátt, gæti hugsað að enn óflugri dýpkunarskip fengjist erlendis frá.

Það má vera að allt betta yrði kallað vonlaust því að verkmannanna séu svo óendenlega smá móti aðgistarð og veldi náttúruaflanna. En þessi miklu öfl standa stundum a einkennilegum skilum jafnvægistar og smáhreyting við skírðu eða hraunstraumi getur leyst margfalda kraft úr læðingi með hví að beina einum steini i vissa átt eða taka burt litla völum sem fyrir standur. Hvi ekki að reyna? Við sem höfum svo sjálfümlaðir verib að dást að því stundum hvílik risamannvirki séu framkvæmd með fullkomnu veltækni. Væri nú ekki nær að flytja stórvirkar grófur, krana, ytir og stórvaxna flutningakagga og birgörl af sprengiefnum til Eyja til að taka upp baráttu heldur en að flytja einkabilu í land til að halda áfram flóttanum.

Það hefur líka fengið á okkur, að sjá hvernig hraunsleiturnar hafa kastat lengar leiðir og kveikt í húsum og enginn porir að koma nærrí til slökkvistarfa af hraeslum við slettnurnar. En samt ekki hægt að finna einhver ráð við því, eru ekki til brynnvarðir vagnar sem bala jafnvel króftugustu sprengikulur við brynvörnina og yfir þá mætti það auk setja hlífóparkejur til að bera fram brunaslöngur og berjast við eldinn. Eru ekki jafnvel til skriðrekar a Keflavíkrungrugvelli sem nota mætti til þeirra hluða og taka upp vatnsþessur í stað fallbyssna í skotturnana.

En Rolf fer flið að tala um Brekkukotsannal og kvíkmundunina og ber margt á góma.

— Hvernig líkai þér samstarfið við íslenska sjónvarpið?

Það er ekki underlegt að ekkert skuli hafa verð leita til varnarliðsins á Keflavíkrunvell, einu skipulegu herflokksanna hér á landi, sem auk þess eru þjáfáðir til að flyja ekki undan hættum. Ætti það ekki að vera óhætt nuna pólitiskt begar þeir eru einmátt hættir að berjast í Vietnam. Þar eru auk þess menn þjáfáðir í notkun sprengifna og spurning hvort fallbyssur þeirra gætu ekki komið að gagni til að hafa órusláahrif á rennslu hrauns, er það tvínuman vitbíll hvorrr handar skuli renna.

Sárlært er það mikilvægast fyrir okkur móti sílum náttúruhamförum að efla viðnámum. Mér fannst sorglegt þegar sú mikla kempa Einar riki fór að segja í Tímanum, að engin atvinnustarfsemi yrði í Eyjum í vetrar. Mig hefði langað meira til að sjá hann herba upp hugann og hrópa herhvötum um að stáið skylti meðan stætt væri, jafnvel meðan gosið

það er eins hér og annars stadar, að það eru ekki alltaf réttir menn á réttum stöðum. Þeir hef litid haft að ráðamönnum íslenskra sjónvarpsins að segja, en það hefur einhverja stjórn, er það ekki? Þeir veit þó allavega að það er til sem stofnun. Þeir veit ekki til að stjórnendur sjónvarpsins hafi látið svo litid að spryja eftir heilsu minni þegar ég lenti í bílslysí hér og vard að liggja á sjókrahús. En einmít þá fann í hlyhug margra annarra.

Þegar við komum til landsins að hefja kvíkmundatökuna var Jón Þórarinsson, yfirmáður íslenskra sjónvarpsins í frii, og var ekki hægt að ná af honum tali. Hugsa sér, þegar á að fara ut í fyrirtaki sem kostar gifurlegt fe, þa er forstöðumábur þess hvergi næri. Þeir veit bara að þetta gæti ekki skeð í Þýzkalandi. Raunar hef ég ekkert sér að bessum manni nema reikninga sem hann hefur sent okkur Þjóðverjunum. En Sveinn Einarsson reyndist mér ómetanleg hjálparkhella og hán a ekki litinn hefur að því hve verkið heppnabist vel.

— Þú ert sem sagt ánægður með árangurinn?

Það er bæði alvara og kæti i þessu verki eins og óðrum verkum Laxness og ég geri mér stórar vonir um bessa kvíkmund. Tæknumen og leikarar unnu sin stórf mjög vel. Halldór Laxness og Jón Laxdal veittu mér geysimikla hjálp og aðstoð. Ég held, að þessi kvíkmund sé ekki síður fyrir ung fólk að það sem komið er a fullorðnis ár. Þeir být við að um 30 milljónir manna muni sjá myndina í sjónvarpi í Þýzkalandi, og vafalaust verður hún tekin til synningar í óðrum löndum.

Læknaðist í Moskvu

Nú fer Rolf að ræða um íslensk skáldrit sem hann hefur komið í kynni við:

— Mig langar mikilvægt til að kynni hin fógru ljóð Steins Steinarr. Sérstaklega er ég ánægður með ljóðið Kreml, enda höfum við Steinarr þá sömu sögu að segja. Sjálfur fór ég sjókum að hrifningu til Moskvu, en kom læknaður til baka ur þeiri förl. Það hef ég kynnt mér verk Halldórs Laxness og ennumfr hef ég lesið nokkuð eftir Kristmann. Nú erum við Jón Laxdal að þýða í sameiningu Dúfnavieizluna og einnig Domino eftir Jókúl Jakobsson en það leikrit hafið sterkt ahrif á mig.

Vera min hér á Íslandi hefur verið mikilvægt að vísinti, og ég er að byrja að skrifa greinarlokkum um hana í Akzente um München. Fyrstu kynni min af Íslandi voru þegar ég gerði kvíkmund um íslenská hestinn erlendis, og síðan hef ég haft áhuga á landinu. Ekki minnkandi hann þegar ég komst í kynni við Jón Laxdal. Hann er frábar leikari og samstarfsmálmur, og alltaf er gött að vinna með mörnum sem ekki eru haldnir náðar fyrir ríðu að þeir hafi fundið upp filmuna.

Þetta er fyrst skylde peirra að reyna að starfa áfram í Eyjum og sama gildir um hverskonar þjónusturstafsemi, þar part að hafa opna verzlun, bensinstöð, smistöð, matsölr, í stuttum máli leggja aftur grundvöllum að því að samfélög geti starfað þar og barist sameiginlega gegn hættum og erfiðileikum. Óg það part að flytja þangað stórvirk gráfar- og jarðflutningatækni og stofna nýja tegund brunavarna. Ef einhver bátur skylti miða loðnu fyrir Austurlandi, þá væri það stærsta hjálpin við Vestmannaeyjar að koma gegnum óskureykinn og landa farmínun til vinnsins svo hjólin fari aftur að snúast.

Eg geri mér grein fyrir því að ég tek að mig áhættu að gefa slík ráð, kalli menn það gapaskap, en menn og það stærri menn en eg verða að hættustundum að taka að sig áhættu. Og fyrst og ofar öllu verður að miða aðgerðir við það að efla viðnámib og baráttuviljan. Þar er karlmannskost mest. Annars munu menn síðar eiga erift með að horfa inn í eigin samvirku og hugsa um hið blómlega og yndislega byggðarlag, sem lagðist í auðkannski ekki mest vegna hættunnar — heldur meira vegna viðnámsleysis mannanna gegn hættunni.

eftir
Sæmund
Guðvinsson

Rolf Hädrich — Íslenskir tæknumen fá góða einkunn

Ahugi á Íslandi

— Hvad heldurðu um undirtekti í Þýzkalandi?

— Sími ahugi sem nái ríkri á Íslandi, bæði vegna skákeinvígisins og landhelgismálsins verður aðgylgilega til þess að auglýsa hana mikil. Laxness er tilsvart bekktur í Þýzkalandi, og ég hef þá trú að margir verði forvitnir að fylgjast með Brekkukotsannali.

Þetta er myndren og spennandi kvíkmund, og ég geri mér stórar vonir um hana eins og ég sagði. Þeir fyrir sjónvarpsnotendur eiga litasjónarvarp, og veit ekki hvort það er nokkuð verrra að sjá myndina í svart-hvítu. Litirnir beina oft athygli folks að naturalisma sem ekki eru naudsynlegt í þessu tilfelli.

Og áfram höldum við að spjalla vitt og breitt. Prátt fyrir vonbrigði leikstjórnars vegna afskiptaleyris ráðamanna sjónvarps, hæfir hann mórgu og gefur íslensku tæknumönnum góðar einkunnir. Nú líður að kövldamatartima og Rolf verður alvarlegur a svip:

Heyrdu, það vantart algjörlega hotell í þennan þá sem byður uppá jafngöðan mat og íslenskar húsmaður búi til, seigir hann og dæsin mæðulega.

Að síðstu leggur hann áherzu a nauðsyn þess, að við varðveitum landið óspilt sem lengst. Það séu aðbæfi sem ekki verði metin til fjar.

Eg geri mér grein fyrir því að ég tek að mig áhættu að gefa slík ráð, kalli menn það gapaskap, en menn og það stærri menn en eg verða að hættustundum að taka að sig áhættu. Og fyrst og ofar öllu verður að miða aðgerðir við það að efla viðnámib og baráttuviljan. Þar er karlmannskost mest. Annars munu menn síðar eiga erift með að horfa inn í eigin samvirku og hugsa um hið blómlega og yndislega byggðarlag, sem lagðist í auðkannski ekki mest vegna hættunni.

Porsteinn Thorarensen

BÆRINN SEM BíÐUR

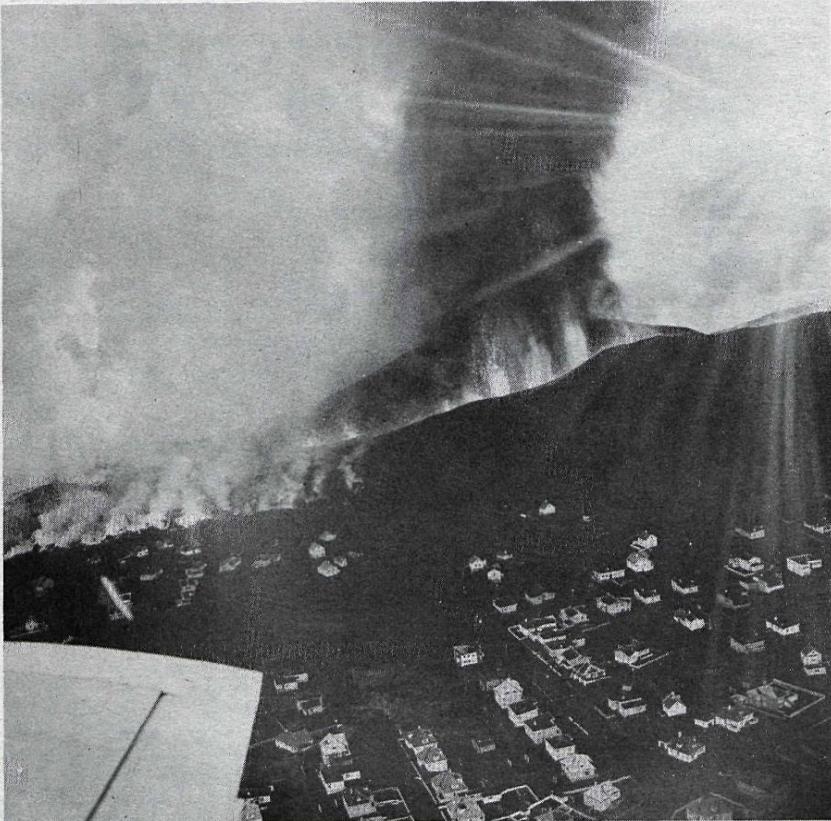
VESTMANNAEYJAR,
— bærinn á Heimaey, sem
nú er hvað mest umtalaður
allra bæja í veröldinni,
biður nú sínus dóms. Verður
hann lagður í eyði af hinum
villtu og aegilegu náttúru-
hamförum, — eða hlífir
gosið bænum fyrir frekari
eyðileggingu. Eða tekst
kannski mannlegu hugviti
að leiða gosið frá honum
eins og nú mun standa til
með sprengireggni, jarð-
þytum og vatni?

Í Eyjum gera menn sinar
ráðstafanir ef svo skyldi fara, að
náttúruóflin yrðu manninum yfir-
sterkari í þessum hildarleik.
Menn vilja komast undan með
það sem hægt er að veraldiegum
gæðum og er það ekki nema eðli-
legt.

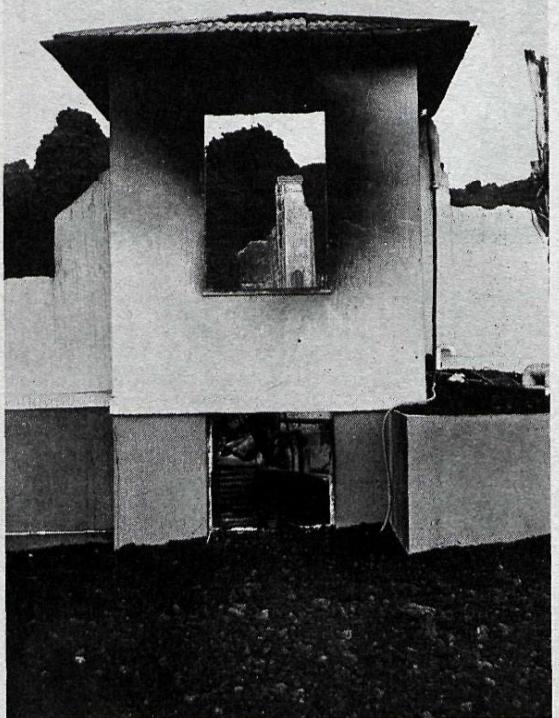

Myndsjáin, sem við birtum á
síðunni, er frá þessum aðgerðum
og ýmsu öðru úr bæjarlinu í
Eyjum í gær. Myndirnar tok
Bragi Guðmundsson, ljós-
myndari okkar, sem hefur verið í
Heimaey frá því gosið hófst,
ásamt bláðakonu úr ritstjórnar-
liði Vísir, Eddu Andrésdóttur.

Það er rétt eins og húsin hími þarna og bíði síns dóms undir hinu nýja gosfjalli, sem trúnar yfir þeim
æ uggvænlegra með hverjum deginum sem líður.

(Ljósmynd Leifur Þorsteinsson)

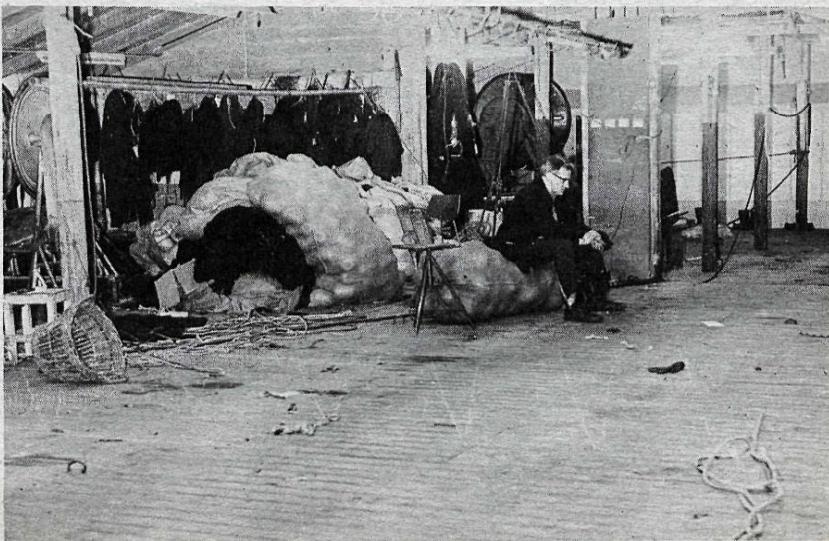
Hér hefur hraunið ruðzt
 gegnum húsið og hlífir
 engu sem á leið þess
 verður, jafnvel sterkustu
 húsveggir geta látið
 undan ofurþunganum.

Ingólfur netagerðarmeistari
Theodorsson situr hér einn og
yfirgefinn á hinu mikla verk-
stæði sínu. „Hér er vist lítið að
gera“, hugsar hann og horfir í
gaupnir sér. Büið var að birða
flest allt af verkstæðinu, aðeins
lítillháttar eftir.

Heimilisvélar, rúmdýnur,
fatnaður og húsgögn, — allt á
bilpallinn. Hér unnu margar
hjálpsar hendur við
björgunarstörf — og í bak-
grunnum reida eldgúðirnir
svipu sína til höggs, eins og í
áminningarskyni.

Hér er einn hinna hördu Eyja-
manna, sem starfar af kappi við
björgunarstörfin, Einar Sv.
Jóhannesson, skipstjóri á
Löðsínum.

Guðmundur aðalvarðstjóri
Guðmundsson hefur ekki notið
mikils svefn, síðan gosið hófst,
en hér er hann í skrifstofu sinni,
nýkominn utan úr öskugosinu.

„Viljalaus maður enginn maður“

„Viljalaus maður eins og stjórnlaust skip fyrir vindu,“ segir Stefán Árnason fyrrv. yfirlöggregluþjónn

Ef álfur hefði komið út úr hól fyrir framan Hafnarbúðir, hefði honum liklega helzt bodið í grun að barna væri kosningaskrifstofa. Sá grunur hefði ekki horfið, þó að hann hefði gengið inn.

Bilar komu og fóru, fólk stóð á tröppunum fyrir framan húsið og inni sat fólk við að skrá niður nöfn og heimilisföng. Hvað sem annars má segja um blaðamann og ljósmyndara Visis, þá eru þeir ekki álfar út úr hól og vissu að þarna sat útlagastjórn Vestmannaeyjakaupstaðar og fólkid var landflóttar Eyjabúar.

Þegar inn var komið sveif blaðamáðurinn á einn þeirra,

sem var að vinna barna og veita upplýsingar. Það var Guðmundur Guðjónsson skólastjóri tónlistaskólaens i Eyjum.

„Það eina, sem við getum gert fyrir fólk er að veita upplýsingar og þá helzt um heimilisföng Vestmannaeyinga í Reykjavík. Annars sprýr fólk um allt mögulegt. Mikil er til dæmis spurt um skrifteini og skilríki alla konar. Sílkt hefur yfirleitt orðið eftir heima og erfti er að vera án sílks hluta, til dæmis sjúkrasamlagsskirteins.

Við höfum auðvitað ekkert umboð til að gefa sílkt út og er þetta því i sumum tilfellum atriði, sem ekki er hægt að hjálpa fólk með. Skráin yfir fólkis er hins vegar komin í gott og handhægt form og við erum fljótið að finna nöfnin og heimilisföngin.“ Guðmundur er með litla skrá í höndnum.

Þegar við sprýjum Guðmund, hvort fólk komi mikil til þeirra vegna peningavandradea þá segir hann að ekki sé mikil um það, fólk hjálpi hvort öðru eftir getu.

Sparsjósbækurnar urðu flestar eftir í flytinum en svo vel vill til að starfsfólk útbúsins í Eyjum starfar hér og það þekkir flesta af viðskiptamönnum bankans þar, þannig að sparsjósbækur eru ekki nauðsynlegar. En nú er fólk-

Liklega hafa komið nálegt því hundruð manns í Hafnarbúðir þann hálfíma, sem Viðismenn stóðu þar við. Sumir komu til að leita upplýsinga eba að láta skrá sig, en aðrir bara til að hitta kunningjana og ræða málín.

Íd farið að verða óþolinmott og Guðmundur snýr sér að því og reynir að leysa úr vandamálum. Við köstum að hann kveðju og snínum okkur að mönnum, sem sitja á bekk í grenndinni og ræða vandamálifandi stundar.

„Ef fólkis fer ekki strax aftur til Eyja og það kemur sér fyrir hér, þá fer það aldrei aftur þangað,“ segir Þórarinn Grimsisson. „Það að senda alli friskt fólk aftur út í Eyjar og byrja að gera þaðan út. Ekkert vandamál væri að koma þessu fólkí burtu, ef hraunnið teki að renna í att til bæjarins. En sjálfsgang væri að skilia gamalt fólk og lasburða eftir hér.“

Það eina, sem getur gerzt til að koma í veg fyrir að hægt væri að stunda útgerð er að höfnin lokist, en það gerist nú ekki í einu vett vangi.“

Spalíð heldur áfram og þegar einn kemur inn í salinn og segir í spaugi hvers lags eiginlega ástand þetta sé hérna, þá svarar annar, að það sé nu lítið annað að gera en að taka þessu. „Það er hvort eð er engin leið að setja tappa í og loka fyrir þetta.“

Stebbi pól

Nú gengur einn maður léttum

sporum í salinn, hressilegur í sjón og tali. Þetta er Stefán Árnason fyrrverandi yfirlöggregluþjónn í Vestmannaeyjum. Hann fellst á að spjalla svoltið við okkur.

„Eg er nú ekki sá spámaður að eg geti imyndað mér hvenær þessu sílotar, enda væru allar sílarkar spár út í hött, en hitt er annað mál að góðar vonir spilla ekki. Viljalaus maður er enginn maður, hann gerir ekkert og honum verður ekki við bjargað. Viljalaus maður er eins og skip, sem er stefnis- og stýrislaust og rekur fyrin vind.“

Óg það er greinilegt að Stefán er hvorki von- ni viljalaus því að hann ibar í satinu og talar með öllum likamanum, þó að hann sé kominn að níraðisaldur.

„Mér finnst sértaklega gleðilegt hvað við höfum fengið góðar viðtökur og skilningur er mikill á okkar hlutskipti. Grimseyningar hljóta að vera einstak öndvegvisfólk, það er mikil rausn að gefa 1500 krónur á mann. Eg held bara að fylgtist til Grimseyjar!“

Annars er ekki mikil a móti því að gera hlutina svartari en þeir kannski eru í raun og veru, eg held að fólkid finni þeit sjálf hvernig ástandið er og ekki sé vert að vera að draga kjarkinn úr því.

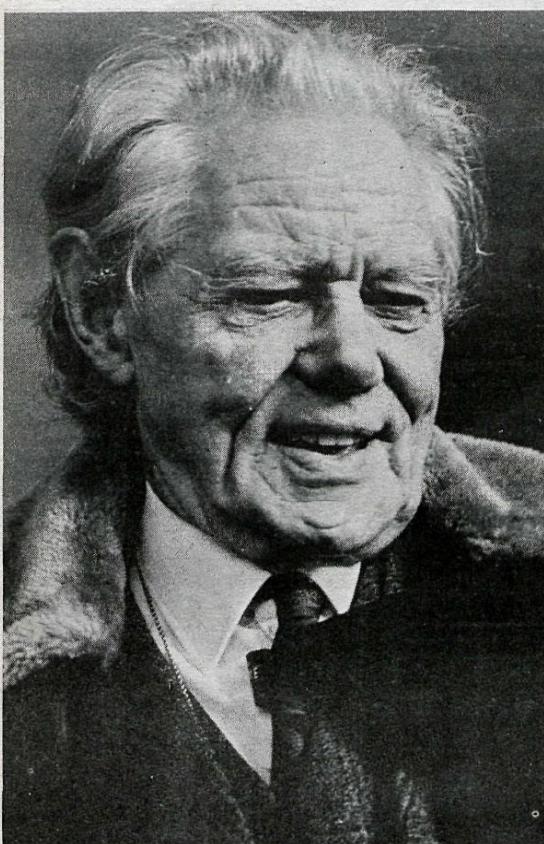
Það er annars merkilegt hvað skepnurnar finna á sér, þegar svona náttúruhamfarir eru væntanlegar. Eg heyrbi einu sinni sögu um visindamenn, sem voru að rannsaka eldfjallid Vesuvius. Þeir gátu ekki með neinu móti sér að gos væri í aðsigi, en það kom. Víku aður en gosid byrjaði hafti hvert einasta lifandi kvíkindi komið sér í burtu utan mannfólkid, sem bjó á þessum slóðum.“

Nú verður Stefán að hverfa á braut því að í ymsu er að snúast og við kveðjum hann.

A leiðinni út heyrum við á tal manna, sem eru að tala um fréttatflutning um gosinu og afleiðingar þess.

„Eg kom frá Eyjum í gerkvöldi,“ sagði einn, „og það lá við að hárin risa að höfðini að mér þegar eg heyrbi fréttasendingar útværingsins frá gosinu, þó að mér liði prýðilega þar sem ég var staddir inni í húsi. Ef að eg hefði ekki verið staddur þarna, þá hefði mér hreint ekki orðið um sel að vita af öllu minu barna. En eg verð nū að viðurkenna, að þegar eg fór út skómuðu seinna og kom í námunda við gosstöðvarna, þá stóð mér ekki á sama. Það hefur mikil áhrif á mann að vera staddirur í nálgæð við þessar hamfarir.“

— Lé

Stefán Árnason er mörgum kunnur, því að hann hefur stjórnat ófáum þjóðhatíðum í Eyjunum um dagana. Hann spjallaði við blaðamenn Visis og var ómyrkur í mál að vanda. Ljósmyndir Bjarnleifur.

VESTMANNAEYINGAR Læknisþjónusta

Tilkynning frá Vestmannaeyjum og Læknafelagi Reykjavíkur, um læknisþjónustu fyrir Vestmannaeyinga á Reykjavíkursvæðinu.

Hófum opnað stofur í Domus Medica, Egilsgötu 3. Viðtalstímar verða eins og hér segir:

Ingunn Sturlaugsdóttir, kl. 9–11,30 og 13–15, sími 26519. Einar Guttormsson, mánudaga og föstudaga kl. 14–16. Áðra daga, nema laugardaga, kl. 10–12, sími 11684. Kristján Eyjólfsson, héraðslæknir, kl. 10–12 í síma 15730.

Einnig viðtalstími að Digranesvegi 12, Kópavogi, kl. 14–16 í síma 41555. Óli K. Guðmundsson, yfirlæknir. Timapantanir eftir samkomulagi í síma 15730. Einar Valur Bjarnason, yfirlæknir.

Timi auglýstur síðar.

Einn læknir mun annast þjónustu að staðabaldri í Vestmannaeyjum og skiptast læknarnir á um hana.

Heilsugæzla verður sem hér segir: Ungbarnaefftirlit verður í Heilsuverndarstöð Reykjavíkur og er heilsuverndarhjúkrunarkona frá Vestmannaeyjum staðsett þar.

Fólk, sem staðsett er í Kópavogi, Garðabætti og Hafnarfjörði, er heimilt að leiti til heilsuverndarstöð Reykjavíkur. Timapantanir aðskilegar.

Mædraefftirlit fyrir Stóreykjavíkursvæðið verður í Heilsuverndarstöð Reykjavíkur. Timapantanir aðskilegar.

Mikil var um að vera hjá Hafnarbúðum. Menn stóðu á tröppunum og ræddu saman, bllarnir, sem komu að húsinu voru sumir hláðir að fótum og sængum.

Þegar Viðismenn voru að leiðinni út bar þessa sjón fyrir augu. Búslóð, sem kom með báti og eigandinn hafði ekki vitjað, var sett upp í flutningabili, því að döttirin að heimili hafði rekið augun í húsgögnum og tók það upp á sitt eindæmi að drifa dötum „heim“ að leið.

Lögðu ekki til atlögu við peningaskáppinn

— en létu sér nægja ísskáppinn

Heldur var ljótt um að litast í húskynnum vörubilstöðvarinnar Pröttrar, þegar starfsmenn komu þangað í morgun. Brotzt hafði verið þar inn og mikil rótad til og skemmt.

Brotin var lítl rúða í kjallara hússins og farið þar inn. Innbrotsmennirnir hafa sennilega skorid sig við að troða sér inn um gluggann, því að sáust blöðslættur í húsinu. Menningirnir hafa spaskað upp fimm húrdum og skemmt þær. Pröttir fyrir að lyklarnir stæðu í sumum skránum voru þeir ekki notaðir til að opna húsbirnar, heldur voru þær brotnar upp.

Litið eldhús er þarna og hafbi verið farið þar í lsskáp og mat til í honum var rótað um gölf. Í eldhúsinu voru brotnar upp skúffur og úr þeim stoli einhverju af töbaki. Þá var einnig tekin skiptimynt um skúffunum, en ekki mun það hafa verið há upphæð.

Peningaskápurinn, sem er í húskynnum, er um eitt tonn að þyngd traustur mjög. Hafa innbrotsmennirnir því ekki lagt til atlögu við hann. Ekkí var heldur snert við reiknivélum eða örðrum skrifstofutækjum sem þarna voru.

—PM.

MILLJÓN FYRIR HAFSTEIN

Söfnunin stopp eftir Eyjagos?

Söfnunin fyrir Hafstein Josefsson, sem missti annan fótinn, þegar hann reyndi að afvopna mordðóðan mann í Breiðholti virðist hafa hægt mjög á sér eftir að gosið hófst í Eyjum. Svo virtist um tíma, sem verulegar upphæði mundu safnast til styrktar honum og fjölskyldu hans á erfidum tíma, sem framundan er meðan Hafsteini þarf að endurhæfa sig. Viði er kunnugt um milljón krónur, sem safnatz hafa.

Framlagið i söfnunina hefur mest horizt til Morgunblaðsins, 564 pús. Til Vísins hafa horizt um 75 pús., Þjórviljans 7 pús. Hjálparstofnunar þjórkirkjunnar 65 pús. og Timans 120 pús. Þá hefur Reykjavíkurborg veitt Hafsteini 150 pús. kr. viðurkenningu og Raudla krossinn hefur afhent honum 100 pús. kr. heildarsverðlaun. —VJ

Vestmannaeyingar til Akureyrar?

Akureyringar hafa opnað dyr sínar fyrir Vestmannaeyingum líkt og annars staðar hefur verið gert landinu. Verður skrifstofa opnuð í Hafnarstræti 107 í fyrramáli, þar sem Akureyringar gefa upplýsingar fyrir þá Vestmannaeyinga, sem vilji setjast að á Akureyri. Símar skrifstofunnar eru 21202 og 21601.

Bæjarrað samþykkti í gærkvöldi að skipa nefnd, sem tæki að sér að útvega húsnæði í bænum og atvinnu fyrir þá Vestmannaeyinga, sem hug hefði að flytja norður meðan erfibleikarnir stéðja að, og að annast ábra fyrigréðslu varðandi Vestmannaeyingana.

—JBP.

VERÐUR TJALDAÐ YFIR LOÐNUÞRÆRNAR Í EYJUM?

Bræðslugetan könnuð fyrir austan og norðan

Ríkisstjórnin hefur ná falið nokkrum aðili um að kenna möguleikana á því, að efla loðnubræðslu á ymsum stöðum til að vega upp á móti þeiri afkastagetu sem tapast í Vestmannaeyjum ef ekki verður unnt að bræða þar í vetur. Mest mundi að sjálfsögðu muna um Síldarbræðslur ríkisins, en þær eru flestar aðeins gerðar fyrir

starfrækslu að sumarlagi, svo hæpið er hvort unnt verði að taka afkastamestu bræðslurnar á Siglufirði og Raufarhöfn í notkun.

Að ókönnum máli eru raunar ekki allir svo svartsýnir að eigi væri unnt að bræða loðnu í bræðslunum tvémur í Vestmannaeyjum. Óskufall ætti þar ekki að vera til svo mikilla trafala, þar sem unnt væri að byggja yfir þrænar eða tjála yfir ber. Þetta mun þó koma betur í ljós, þegar vindáttin breytist, og er raunar þegar að koma í ljós núna, eftir óskufallið í nót.

Afkastageta bræðlustöðvanna tveggja í Eyjum er um 1800 tonn á dag. Ef unnt reyndist að koma gölu ríkisbræðslunum í gang á Siglufirði, SR 46 og SR 30 gætu þær einar brætt 2000 tonn á dag. Ríkisbræðslan á Raufarhöfn gæti brætt 800 tonn á sólarhring, en hún er eins og bræðslurnar á Siglufirði viðkvæm fyrir veðrun.

Að því er Jón R. Magnússon, framkvæmdastjóri Síldarbræðsluna ríkisins, sagði í viðalí við Vísni gær, eru þetta sumarverksmiðjur. Óll löndunarráðstæða er byggd á færhöndum, sem væri mjög háð veðrum. Þá væri þrænar erfðar í frostum. Einnig er óljóst hvort ekki þyrti að endurbæta eitthvað þrænar,

pvi að loðnan rennur mun verr en síldin. Ókannað er, hvort unnt væri að fá nægjanlegt magn af vatni á Raufarhöfn á þessum tíma árs til að keyra verksmiðjuna þar.

Engin vandræði ættu að vera því samfara að keyra bræðslurnar á Seyðisfirði, sem bræða 800-1000 tonn á sólarhring og á Reyðarfirði, sem þegar hefur brætt 400 tonn á sólarhring.

Enn er ekki ljóst, hvort ymsar aðrar bræðslur getu farið í gang nána með tiltegulega stuttum fyrirvara, eins og t.d. bræðslan sem væri óljóst hvort ekki enn verði fengið skip til flutninga á loðnu.

—VJ

Gosmökkrinn úr Eyjum sást vel frá Reykjavík í heildskjó runni í morgun. Mælingadeild Borgarverkfræðings mældi hæð gosmökksins, séðan úr borginni í morgun, kl. 10 og reyndist hann vera 5,7 km. á hæð.

„Sprengingar afskaplega lítill möguleiki“

— segir Sigurður Þórarinsson

„Sprengingar eru að minnsta kosti afskaplega lítill möguleiki,“ sagði Sigurður Þórarinsson í morgun. Hann sagði, að annars hefði verið arfráði að segja ekkert frá fundarhöldum í gær um það mál.

Almannavarnaráð hélt fund í gær með Sigurði og sérfræðingum varnarliðsins um möguleikan að nota sprengjum til að ryðja braut fyrir hraunstrauminn í Eyjum til sjávar í átt frá bænum.

—HH

Hægt að taka við afla allra Eyjabáta

Frystihús SV-lands geta unnið allan fisk, er bátar Eyjabáta munu veiða, án þess að stórkostlega „þyltingu“ purfi til. Afkasta geta frystihúsa á þessu svæði hefur verið illa nýtt sakir manneklu að undanförfu. Viði mætti allt að því tvöfaldar afköst einstakra frystihúsa með því einu, að fá þangað þann mannskap, sem þau eru gerð fyrir.

Viða hefur til dæmis varla fengið nema helmingur þeirra kvenna, sem purfti til starfa í húsum. Hús, sem er gert fyrir vinnu 70-80 kvenna, hefur kannski haft 30-40.

„Jafnvæl an þess að unnar seu nema 10-12 stundir að dag án nýrra vakti, mætti að verulegum leysi þetta mál,“ sagði Guðjón Ólafsson, framkvæmdastjóri hjá SIS í morgun. Með því að vinna tvær vaktir þar sem purfti, væri sá vandi fulleystur að taka á móti aflanum. Hins vegar eru

önnur vandamál þá eftir, einkum húsbísmál.

Gubjörn benti að, að fólk gæti búið í Olfusborgum við Hveragerði og farið til vinnu í Þorlakshöfn, þar sem mikil óntóut að afkastageta hefur verið í frystihúsi SIS. Einnig gæti fólk flutzt í þær búði sem varnarliðsmenn hafa búið í Keflavík og nágrennarsveitarföllum. Þetta fólk gæti starfað við frystihús á Suðurnesjum.

Einnig eru til verktaskálar, sem mætti flytja á sílka staði og koma upp fyrirvalri.

Vestmannaeyjabátar hafa aflob að 20 þúsund tonna af bolfiski, og er sennilegt, að um 2/3 hafi verið fryst en 1/3 farið í salt.

Þennan afta geta aðrir staðir hafa aflob, ef mannafla fæst. Hins vegar eru flestir bátar Eyjabáta fremur smáir, og getu verbmáttapast, ef þeir þyrtu nú að fara lengri leið til miða en ábur.

—HH

„Stórkostlegt áfall Útvegsbankans“

PARF STYRK SEÐLABANKA EFTIR ÓGÆFUNA Í EYJUM

Útvegsbankinn hefur orðið fyrir stórkostlegu áfalli í Vestmannaeyjum. „Við væntum skilnings hjá ríkisstjórn og Seðlabanka á því, að ekki er rétt, að Útvegsbankinn beri þetta tjón óhætt,“ sagði Armann Jakobsson, bankastjóri, í morgun.

„Er bankinn kominn í tap?“ „Það segir sig sjálf,“ sagði Armann, „að ef allar fasteignir í Vestmannaeyjum verða verð-

lausar, falla veðin með þeim. „Útvegsbanka í Eyjum hefur verið langstærtu útbúi. Útvegsbankans og veltuinnistæður fyrirtækja námu á 2. hundradum milljönum. Samtals voru innstæður þessar um 460 milljónir, að sögn Armanns Jakobssonar.

Skyndilánin, sem nú eru veitt Vestmannaeyingum, eru ekki bundin við ákveðna heildarfjárhæð fyrirfram: Seðlabankinn stýður Útvegsbankann við veitingu þessara lána, sem eru vaxtalaus, og letur bankann hafa felið til þeirra. Hámarksupphæð einstakra lána eru 50 þúsund krónur. Armann sagði, að lánteiningarnar hefdu gengið eblilega fyrir sig og fáir bæðu um meira en það, er þeir þyrtu fyrir því allra nauðsyniegasta.

—HH